ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

22603
26 MAY 2009
LIBRARY &
INFORMATION
CENTRE

23 APR 2002
පුස්තකාලය

1969

වර්ෂය සඳහා

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ
මුදල් මණ්ඩලය විසින් මුදල් ඇමති වෙත
ඉදිරිපත් කරනු ලබන

වාර්ෂික වාර්තාව

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී, මුදල් ඇමති,

ගරු යූ. බී. වන්නිනායක මහතා,

කොළඹ.

මහත්මයාණනි,

මුදල් නීති පනතේ (422 වැනි පරිච්ඡේදය) 35 (1) වගන්තියේ විධිවිධානයනට අනුකූලව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් 1969 වර්ෂය තුළ බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳව සම්පාදිත විසි වැනි වාර්ෂික වාර්තාව මේ සමග ඉදිරිපත් කරමි.

මේ වගට, ඔබේ විශ්වාසී,

ඩබ්ලිව්. තෙන්නකෝන්

අධිපති.

1970 මාර්තු මස 31 වැනි දින,

කොළඹ,

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දී ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් මණ්ඩලය

(1969 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දින)

ඩබ්ලිව්. තෙන්නකෝන්
අධිපති.

ඇම්. රාජේන්ද්‍ර
මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ස්ථිරලේකම්.

ජේ. ත්‍යාගරාජා
පත් කරන ලද සාමාජික.

1969 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දිනට සිටි ප්‍රධාන නිලධාරිහු

ගාමණී කොරයා .... (1965 ජූලි 17 වැනි දින සිට රජයේ සේවය සඳහා මුදා හරින ලදී.)

එස්. ට්. පී. ජැන්ස් .... නියෝජ්‍ය අධිපති

එස්. ඩී. අමරසිංහ .... අධිපතිගේ සහකාර

පී. වී. එම්. ප්‍රනාන්දු .... අධිපතිගේ සහකාර

ඩබ්ලිව්. එම්. තිලකරත්න .... අධිපතිගේ සහකාර

කේ. ගුණරත්නම් .... ප්‍රධාන ගණකාධිකාරි
(බැංකු කටයුතු හා ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව:)

ශූ. ඩබ්ලිව්. බී. අලුවිහාරේ .... උපදේශක
(බැංකු සංවර්ධනය:)

ජේ. ජී. පී. ජයසුන්දර .... අධ්‍යක්ෂ
(බැංකු පරිපාලන දෙපාර්තමේන්තුව:)

ඩබ්ලිව්. රාසපුත්‍රම් .... අධ්‍යක්ෂ
(ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව:)

එච්. එල්. ඩී. සෙල්වරත්නම් .... අධිකාරි
(සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව:)

එල්. ඩබ්ලිව්. ඒ. වීරසේකර .... අධ්‍යක්ෂ
(ආයතන දෙපාර්තමේන්තුව:)

සී. එච්. ප්‍රනාන්දු .... පාලක
(විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව:)

ඕ. බී. ගුණවර්ධන .... අභ්‍යන්තර විගණක
(අභ්‍යන්තර විගණක දෙපාර්තමේන්තුව:)

පී. එච්. සිරිවර්ධන .... අධිකාරි
(රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව:)

ඒ. සී පී. ගුණසේකර .... ලේකම්
(ලේකම් කාර්යාලය:)

විගණක

ඩී. ආර්. සෙටවිනායක
ලංකාණ්ඩුවේ ඔඩිටර් ජනරාල්.

පටුන

සංඥාපනය

I. 1969 ආර්ථික හැඩගැස්ම, ගැටළු හා ප්‍රතිපත්ති	**පිටුව**
හැඳින්වීම	1
ආර්ථික හැඩගැස්ම	3
(අ) ජාතික නිෂ්පාදිතය	3
(ආ) රාජ්‍ය මූල්‍ය සහ මූල්‍ය වර්ධනයන්	4
1. රජයේ අයවැය ලේඛනය	4
2. මුදල් සහ ණය	7
(ඇ) විදේශීය ගෙවුම්	9
(ඈ) මිල	12
ප්‍රතිපත්ති හා විධි විධාන	12
(අ) ගෙවුම් ශේෂ ප්‍රශ්නය	12
(ආ) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය	16
නිගමනය	20
II. 1969 ආර්ථික හා මූල්‍ය හැඩගැස්ම	21
(අ) ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම	21
(අ) සම්පිණ්ඩනය හා අගැයීම	21
(ආ) නිෂ්පාදන උපනතීන්	23
(ඇ) මුළු සම්පත් ප්‍රමාණය සහ ඒවා උපයෝගීකොට ගැනීම	26
(ඈ) දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	27
(ඉ) මූර්ත නිෂ්පාදිතය	29
(ඊ) දළ ජාතික වියදම	30
(ආ) කාර්මික නිෂ්පාදනය	35
(අ) හැඳින්වීම	35
(ආ) ප්‍රධාන උපනතීන්	35
(ඇ) කර්මාන්තකරණයේ ව්‍යූහය සහ රටාව	41
(ඈ) කාර්මික ඒකකයන්හි විශාලත්වය	42
(ඉ) අමු ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගැනීම	48
(ඊ) සේවා නියුක්තිය	48
(උ) වැටුප්	49
(ඌ) බලය හා ඉන්ධන	49
(ඇ) රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්	50
(අ) හැඳින්වීම	50
(ආ) රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත	51
(ඇ) අනෙකුත් රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්	75

(ඇ) මූල්‍ය සහ බැංකු කටයුතු හැඩගැස්ම 94
(අ) මුදල් සැපයුම 94
(ආ) වෙළෙඳ බැංකු කටයුතු 106
(ඇ) ඉතුරුම් සහ දිගුකාලීන ණයදෙන ආයතන ... 118
(ඈ) මහ බැංකු කටයුතු 120
(ඉ) බැංකු සංවර්ධනය 123

(ඉ) ග්‍රාමීය ණය 125
(අ) ව්‍යාප්ත ණය ක්‍රමය 125
(ආ) ග්‍රාමීය බැංකු 126
(ඇ) නව කෘෂිකාර්මික ණය ක්‍රමය 129
(ඈ) ග්‍රාමීය ණය සහ ණයගැති භාවය පිළිබඳ සමීක්ෂණය 138

(ඊ) රාජ්‍ය මූල්‍ය 140
(අ) හැඳින්වීම 140
(ආ) ආදායම 145
(ඇ) වියදම 151
(1) වර්තන වියදම් 152
(2) ප්‍රාග්ධන වියදම් 154
(ඈ) ශුද්ධ අංහාර පිහිටාධාරය 158
(ඉ) අමාත්‍යාංශයන්ගේ ඌණ වියදම් 160
(ඊ) අත්තිකාරම් ගිණුම් 161
(උ) අයවැය හිඟය හා එය පියවූ ආකාරය 162
(ඌ) රාජ්‍ය ණය 166
(එ) අර්ධ-රාජ්‍ය ආයතන විසින් ගත් ණය 178
(ඒ) 1969/70 අයවැය ලේඛනය 179
(ඔ) වෙනත් රාජ්‍ය මූල්‍ය විධිවිධාන 187
(ඕ) ලැබීම් හා ගෙවීම් ප්‍රති-වර්ගී කිරීම පිළිබඳ සටහනක් ... 188

(උ) ගෙවුම් ශේෂය හා විදේශීය වත්කම් 191
(අ) පසුතලය හා ප්‍රවනතා 191
(ආ) විදේශීය සම්පත් හා ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ... 194
(1) වෙළෙඳ භාණ්ඩ ගිණුම 194
(2) සේවා ගිණුම 195
(3) ප්‍රාග්ධන ගිණුම 197

(ඌ) මිල හා වැටුප් 203
(අ) මිල 203
I. කොළඹ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දර්ශකය ... 203
II. පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දර්ශකයට ඇතුලත් නොවූ මිල ගණන් 205
III. පාරිභෝගික භාණ්ඩ 206
IV. අන්තර් භාණ්ඩ 206
V. ආයෝජන භාණ්ඩ 206
(ආ) වැටුප් 206

(එ) සේවා නියුක්තිය සහ කම්කරු සම්බන්ධතා 210
(අ) සාරාංශය 210
(ආ) රැකියා ලබාදුන් සංඛ්‍යාව 211
(ඇ) පොදු අංශයේ සේවා නියුක්තිය 211
(ඈ) සේ. අ. අ. යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවකයන් ... 214
(ඉ) රැකියා සඳහා ලියාපදිංචි වූවන් 216
(ඊ) කම්කරු සම්බන්ධතා 217

(ඒ) විදේශීය වෙළෙඳාම 218
(අ) සාමාන්‍ය උපනතීන් 218
(ආ) අපනයන 220
(ඇ) ආනයන 237
(ඈ) කොළඹ වරායේ වර්ධනයන් 243
(ඉ) වෙළෙඳ රටාව 244
(ඊ) වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්තියේ වර්ධනයන් 249
(උ) විදේශීය විනිමය අයවැය ලේඛනය 250
(ඌ) තීරුබදු 253
(එ) වෙළෙඳ ගිවිසුම් 254

III. මහ බැංකුවේ ගිණුම් හා කටයුතු 255
IV. කාර්ය මණ්ඩල පුවත් 258

පළමු වැනි පරිශිෂ්ටය ... ...

(1) ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් 1969 දී පනවන ලද ප්‍රධාන නීති වලින් උපුටාගත් මහ බැංකුවේ සහ බැංකු ආයතන කටයුතු හා ගනුදෙනු වලට අදාළ කොටස්.
(අ) 1969 අංක 2 දරන බ්‍රෙටන් වුඩ්ස් ගිවිසුම් (විශේෂ විධිවිධාන) පනත (I)
(ආ) 1969 අංක 35 දරන මුදල් (සංශෝධන) පනත ... (III)

(2) 1969 දී මුදල් මණ්ඩලය විසින් සකස් කර ගන්නා ලද ප්‍රධාන පාලන විධිවිධාන
(අ) වෙළෙඳ බැංකු ණය-ආනයන ණයවර ලිපි වෙනුවෙන් වූ ආන්තික අවශ්‍යතාවන් (I)
(ආ) වෙළෙඳ බැංකු ණය ... ... (II)
(ඇ) වෙළෙඳ බැංකු ණය ... ... (III)
(ඈ) වෙළෙඳ බැංකු ණය-ආනයන ණයවර ලිපි වෙනුවෙන් වන ආන්තික අවශ්‍යතාවන් ... (IV)
(ඉ) කාරක ශේෂ-රන් පවුම් වලින් ... ... (V)
(ඊ) වෙළෙඳ බැංකු ණය ... ... (VI)
(උ) එ. ජ. ඩොලරය සඳහා මහ බැංකුවේ විනිමය අනුපාතිකයන් (VII)
(ඌ) වෙළෙඳ බැංකු ණය-රාජ්‍ය සංස්ථා ... ... (VIII)
(එ) වෙළෙඳ බැංකු ණය ... ... (IX)
(ඒ) ප්‍රතිමූල්‍යෝපජනය-මැදි හා දිගු කාලීන ණය සම්බන්ධ පොලී ප්‍රමාණයන් ... (X)
(ඔ) විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් නෝට්ටු මිලට ගැනීම සඳහා විනිමය අනුපාතික ... (XI)

දෙවැනි පරිශිෂ්ටය – සංඛ්‍යා සටහන්

ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම — සංඛ්‍යා සටහන

ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම පිළිබඳ සාරාංශ දර්ශක ... 1
ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික බෝග – වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය ... 2
ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික බෝග වල නිමැවුම් ප්‍රමාණය ... 3
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය – පවත්නා සාධක වියදම් මිල අනුව ... 4
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය (1959) ස්ථාවර සාධක වියදම් මිල අනුව 5
මූර්ත ජාතික ආදායම 6
දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය – පවත්නා වෙළඳ මිල අනුව ... 7
දළ ජාතික වියදම – පවත්නා වෙළඳ මිල අනුව 8
දළ ජාතික නිෂ්පාදිත වියදම– පවත්නා මිල අනුව 9
පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම් සැකසුම – පවත්නා වෙළඳ මිල අනුව 10
දළ දේශීය වියදම සහ පවත්නා සම්පත් මාර්ග 11
සම්පත් සහ ඒවා උපයෝගි කර ගැනීම–පවත්නා වෙළඳ මිල අනුව 12
දළ දේශීය වියදමට අඩංගු සෘජු ආනයන 13

මුදල් හා බැංකු ගනුදෙනු

මුදල සැපයුම 14
මුදල් සැපයුම වෙනස්වීමේ හේතු 15
මහ බැංකුවේ මුදල් නිකුතුව 16
වෙළඳ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් (වත්කම්) 17
වෙළඳ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් (වගකීම්) ... ... 17 (සම්බන්ධයි)
මහ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම් (වත්කම්) 18
මහ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම් (වගකීම්) ... ... 18 (සම්බන්ධයි)
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ගිණුම් 19
මුදල් පොලී අනුපාතිකයන් 20
බැංකු නිෂ්කාශන 21
වෙළඳ බැංකුවල සංචිත තත්ත්වය 22
බැංකු හර සහ තැන්පතු පිරිවැටුම් 23
මහ බැංකුව විසින් විදේශීය විනිමය මිලට ගැනීම හා විකිණීම ... 24
ඉතිරි කිරීම් සහ ණය දෙන ආයතන – 1969
ණය ගැණුම් හා ණයදීම් පිළිබඳ පොලී අනුපාතිකයන් ... 25
ලංකා සංවර්ධන මුදල් සමායතනය – මුදල් ගනුදෙනු ... 26
රජයේ උකස් බැංකුව – දෙන ලද,
බේරන ලද හා නොබේරන ලද ණය 27
කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ණය දෙන ආයතනය–
දෙන ලද, බේරන ලද හා නොබේරූ ණය ... 28
ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු හා ඉතිරි කිරීම් සහතික 29

රාජ්‍ය මූල්‍ය

රජයේ මුදල් (ශුද්ධ) අතිරික්තය/හිඟය 30
ශුද්ධ අයවැය අතිරික්තය හෝ හිඟය 31
ලංකාණ්ඩුවේ ආදායම සහ වියදම 32
ලංකාණ්ඩුවේ ආදායම 33
ලංකාණ්ඩුවේ සම්මත වියදම් 34
ලංකාණ්ඩුවේ ලැබීම් හා ගෙවීම් 35
ලංකාණ්ඩුවේ ලැබීම් හා ගෙවීම් ... ... 35(අ)
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මුදල් ලැබෙන අයුරු (අ) 36
රාජ්‍ය ණය සැකසුම 37
රාජ්‍ය ණය අයිතිය 38
තෝරා ගත් රජයේ සුරැකුම් පත් මිල හා පලදාව 39
රුපියල් ණය මුදල් නිකුතු සහ ඒවාට ලැබුණු
මුදල් වර්ගීකරණය 40
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් 41
ලංකාණ්ඩුවේ විදේශාධාර ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල 42

විදේශීය මුදල් පරිහරනය

1967 – 69 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය 43
1969 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය (කාර්තු වශයෙන්) 44
1969 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය (ප්‍රදේශ හා මුදල් කලාප වශයෙන් ... 45
1952 – 69 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය 46
ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් 47

විදේශීය වෙළඳාම

බාහිර වෙළඳාම – වටිනාකම, පරිමාව සහ මිල 48
මහ බැංකුවේ වෙළඳ මිල දර්ශක – අපනයන (1967 = 100) ... 49
මහ බැංකුවේ වෙළඳ මිල දර්ශක – ආනයන (1967 = 100) ... 50
මහ බැංකුවේ වෙළඳ දර්ශක – වටිනාකම (1967 = 100) ... 51
වෙළඳ භාණ්ඩ සම්බන්ධව ලංකාණ්ඩුවේ ජාත්‍යන්තර
වෙළඳාම (ප්‍රදේශ හා මුදල් කලාප වශයෙන්) ... 52

මිල හා වැටුප්

කොළඹ නගරයේ ජීවන වියදම් දර්ශක අංක (1952 = 100) ... 53
තෝරාගත් අපනයන භාණ්ඩයන්ගේ කොළඹ වෙළඳ මිල ... 54
තෝරාගත් අපනයන භාණ්ඩයන්ගේ නැ. වි. ස. මිල ... 55
රුපියල් සමාගම් කොටස් මිල දර්ශක (1952=100) ... 56
රජයේ සුරැකුම් පත්, ණයකර සහ වරණීය කොටස්
මිල දර්ශක (1952 = 100) ... 57
පඩිපාලක සභා කර්මාන්තයන්හි කම්කරුවන්ගේ අවම
වැටුප් ප්‍රමාණයන් (1952 = 100) ... 58
රජයේ සේවකයන්ගේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශක (1952 = 100) ... 59
රැකිරක්ෂා කාර්යාලයෙහි රැකිරක්ෂා සඳහා
ලියාපදිංචි වූවෝ 60

තෙවැනි පරිශිෂ්ටය – රූප සටහන් — සටහන්

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය - පවත්නා සාධක වියදම් පිරිවැය මිල අනුව 1
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය – ස්ථාවර (1959) සාධක වියදම් මිල අනුව 2
කාර්මික සම්බවය අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය පවත්නා මිල අනුව 3
දළ ජාතික වියදම පවත්නා වෙළඳ මිල අනුව 4
ප්‍රධාන කෘෂි භෝග නිෂ්පාදනය 5
මුදල් සැපයුම 6
මුදල් සැපයුමෙහි සැකසුම 7
ඉතුරුම් තැන්පතු සහ ඉතුරුම් සහතික පත් 8
ආණ්ඩුවේ ආදායම හා වියදම 9
රජයේ ශුද්ධ මුදල් අතිරික්තය හෝ හිඟය 10
රාජ්‍ය ණයෙහි සංයුතිය (දළ හා ශුද්ධ වශයෙන්) ... 11
රාජ්‍ය ණය හිමිකාරය 12
ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් 13
වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයන හා ආනයන 14
අපනයන හා ආනයන වටිනාකම් භාණ්ඩගන වශයෙන් ... 15
වෙළඳ ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රදේශ සහ කලාපීය ගණ අනුව ... 16
අපනයන මිල 17
ආනයන මිල 18
විදේශීය වෙළඳ අනුපාතය 19
කොළඹ පාරිභෝගිකයින්ගේ මිල දර්ශකය 20
කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය අංශමය ගණ අනුව ... 21
වැටුප් ප්‍රමාණය දර්ශක අංක 22
රූපියල් සමාගම් වල කොටස් මිල දශීක 23

ප්‍රස්ථාවනාව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයෙහි විසි වැනි වාර්ෂික වර්තාව වන මෙය, නිකුත් කර ඇත්තේ, මුදල් නීති පනතේ (422 වැනි පරිච්ඡේදය) 35 වැනි වගන්ති-යට අනුකූලව ය.

බැංකුවේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය වේ. මෙම වාර්තාව ප්‍රධාන වශයෙන් 1969 වර්ෂය සම්බන්ධයෙනි.